

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ความต้องการการส่งเสริมการดูแลรักษาสวนยางหลังเปิดกรีดยางของเกษตรกร

อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

Extension Needs in Para Rubber Plantation Maintenance After Tapping of Famers in Mueng Buengkan District of Buengkan Province

ลำพอง อาภกิจ (Lumpong Artgit)* เบนญามาศ อยู่ประเสริฐ (Benchamas Yooprasert)**

ภรณี ต่างวิวัฒน์ (Paranee Tangwiwat)***

บทคัดย่อ

การศึกษา ความต้องการการส่งเสริมการดูแลรักษาสวนยางหลังเปิดกรีดยางของเกษตรกรอำเภอเมืองบึงกาฬจังหวัดบึงกาฬ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา หลังเปิดกรีดยาง (2) สภาพการบำรุงรักษาสวนยางหลังเปิดกรีดยาง (3) ความต้องการการส่งเสริมความรู้การบำรุงรักษาสวนยางหลังเปิดกรีดยาง (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการดูแลรักษาสวนยางหลังเปิดกรีดยางของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรที่เปิดกรีดยางในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จากข้อมูลปี 2553 จำนวน 8,819 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ 400 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับสลาก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า (1) เกษตรกรมากกว่าครึ่งเป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 51.59 ปี ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกร ประกอบอาชีพทำสวนยางและทำนา เกือบทั้งหมดปลูกยางพาราพันธุ์อาร์อาร์ไอเอ็ม 600 มีรายได้จากการขายยางในปี พ.ศ. 2554 เฉลี่ย 454,465 บาท พื้นที่ถือครองเฉลี่ย 31.99 ไร่ พื้นที่ปลูกยางเฉลี่ย 23.50 ไร่ พื้นที่เปิดกรีดยางเฉลี่ย 20.59 ไร่ มีแรงงานกรีดยางในครัวเรือนเฉลี่ย 2.34 คน (2) การกำจัดวัชพืชส่วนใหญ่กำจัดวัชพืชทุกครั้งก่อนใส่ปุ๋ยโดยใช้แรงงานในครัวเรือน ส่วนใหญ่ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-7-18 ใส่ปีละ 2 ครั้ง ปริมาณปุ๋ยเคมีที่ใส่เฉลี่ย 1.09 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี ใส่ปุ๋ยโดยหว่านให้ทั่วทั้งแปลง เกษตรกรเปิดกรีดยางมาแล้วเฉลี่ย 6.05 ปี มากกว่าครึ่งเปิดกรีดยางเมื่อวัดเส้นรอบต้นได้น้อยกว่า 50 เซนติเมตร ประมาณสองในสามใช้ระบบกรีดยางกรีดยางหนึ่งครั้งในสามของลำต้น กรีดยาง 2 วันเว้น 1 วัน เกือบทั้งหมดเกษตรกรไม่ใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง และผลผลิตยางก้อนถ้วยเพื่อจำหน่าย (3) เกษตรกรเกือบทั้งหมดต้องการการส่งเสริมโดยการฝึกอบรม ในประเด็นการผสมปุ๋ยเคมีใช้เองในสวนยาง การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การพัฒนากลุ่ม และต้องการการศึกษาดูงาน (4) เกษตรกรเห็นด้วยในระดับมากว่ามีปัญหาปุ๋ยเคมีราคาแพง และราคาจำหน่ายยางไม่แน่นอน เกษตรกรเสนอแนะว่า ต้องการให้ภาครัฐจัดอบรมและจัดทำเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับการดูแลรักษาสวนยางหลังเปิดกรีดยาง ดูแลด้านการตลาด และการเขียนเขียนจากเจ้าหน้าที่

คำสำคัญ ความต้องการการส่งเสริมการดูแลรักษาสวนยางหลังเปิดกรีดยาง อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

* นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช Tawan.2548@hotmail.com

** รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช yoobench@hotmail.com

*** รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช agastpor@stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The objectives of this research were to study (1) socio-economic circumstance of para rubber farmers after tapping (2) para rubber maintenance circumstance after tapping (3) extension of knowledge in para rubber plantation maintenance after tapping (4) farmers' problems and suggestion for extension in para rubber aintenance after tapping.

The studied population was a number of 8,819 tapping farmers in Mueng Buengkan District of Buengkan Province as of the record in the year 2010. The sample groups included 400 farmers through simple random sampling and taking a draw. The instrument for data collection was interview and data analysis by computer programs. Statistics used were frequency, percentage, minimum value, maximum value and standard deviation.

From the study, the following were major findings. (1) More than half of the farmers were male with the average age at 51.59 years. Most of them became members either specific agricultural group or agricultural institute. Their occupations were para para rubber farmer and rice farmer. Almost all of them planted the para rubber RRIM 600. Their average income from selling para rubber in the year 2011 was 454,465 baht. Their average occupied land was 31.99 rai. Their average para rubber planting area was 23.50 rai. Their average tapping area was 20.59 rai. Their average number of household tapping labor was 2.34 persons. (2) Every time, weed flora would be eradicated by household labor prior to applying chemical fertilizer, mostly formula 15-7-18 was used twice a year. The average quantity of applied chemical fertilizer was 1.09 kg/tree/year by scattering along the patches. Their average tapping was 6.05 years. Over half of them had started tapping when measuring around the trunk less than 50 cm. About two-third of farmers used the one-third of trunk tapping system, tapping every two days and skipping one day. Almost all of the farmers did not use chemical substance to accelerate latex. They produced para rubber cup lump for sale as well. (3) Almost all of the farmers needed training workshops on mixing chemical fertilizer for their own use in para rubber plantation, applying fertilizer according to soil analysis and study visit for group development. (4) Farmers' problem on expensive fertilizer and uncertain price of para rubber was at high level. They asked the government sector to organize training workshops, prepare and disseminate documents regarding plantation maintenance after tapping, marketing control and agricultural extension agents' visits to their plantation.

Keywords: Extension needs Para Rubber Plantation Maintenance After Tapping, Mueng Buengkan District of Buengkan Province